

7 Ne commisceatur possessio filiorum Israel de tribu in tribum. Omnes enim viri ducent uxores de tribu & cognatione sua:

8 Et cunctæ feminae de eadem tribu maritos accipient: ut hæreditas permaneat in familiis,

9 Nec sibi misceantur tribus, sed ita maneant,

10 Ut a Domino separatee sunt. Feceruntque filia Salphaad, ut fuerat imperatum:

11 Et nupserunt Maala, & Therfa, & Hegla, & Melcha, & Noa filiis patris sui

12 De familia Manasse, qui fuit filius Joseph: & possessio, quæ illis fuerat attributa, mansit in tribu & familia patris earum.

13 Hæc sunt mandata atque judicia, quæ mandavit Dominus per manum Moyfi ad filios Israel, in campestribus Moab supra Jordanem contra Jericho.

LIBER
DEUTERONOMII,
HEBRAÏCE
ELLE HADDEBARIM.

CAPUT PRIMUM.

Brevis repetitio eorum quæ Israeli in deserto contigerant, pœnaque infideli populo inflicta vel mortis, vel peregrinationis per 40. annos.

1 **H**Æc sunt verba, quæ locutus est Moyfes ad omnem Israel trans Jordanem in solitudine campestri, contra Mare rubrum, inter Pharan & Thophel, & Laban. & Haseeroth, ubi auri est plurimum:

2 Undecim diebus de Horeb per viam montis Seir usque ad Cadesbarne.

3 Quadragesimo anno, undecimo mense, prima die mensis locutus est Moyfes ad filios Israel omnia quæ præceperat illi Dominus, ut diceret eis:

4 * Postquam percussit Schon regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon: & Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, & in Edrai,

5 Trans Jordanem in terra Moab. Cœpitque Moyfes explanare legem, & dicere:

6 Dominus Deus noster locutus est ad nos in Horeb, dicens: Sufficit vobis quod in hoc monte mansistis:

7 Revertimini, & venite ad montem Amorrhæorum, & ad cætera quæ ei proxima sunt campestria atque montana & humilliora loca contra meridiem, & juxta litus Maris, Terram Chanaanorum, & Libani usque ad flumen magnum Euphraten.

8 En, inquit, tradidi vobis: ingredimini & possidete eam, super qua juravit Dominus patribus vestris Abraham, Isaac, & Jacob, ut daret illam eis, & semini eorum post eos.

9 Dixique vobis in illo tempore:

10 * Non possum solus sustinere vos: quia Dominus Deus vester multiplicavit vos, & estis hodie sicut stellæ cœli, plurimi.

11 (Dominus Deus patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa millia, & benedicat vobis sicut locutus est.)

12 Non valeo solus negotia vestra sustinere, & pondus ac jurgia.

13 Date ex vobis viros sapientes & gnaros, & quorum conversatio sit probata in tribus vestris, ut ponam eos vobis principes.

14 Tunc respondistis mihi: Bona res est quam vis facere.

15 Tulique de tribus vestris viros sapientes & nobiles, & constitui eos principes, tribunos, & centuriones, & quinquagenarios ac decanos, qui docerent vos singula.

16 Præcepique eis, dicens: Audite illos, & quod justum est judicate: sive civis sit ille, sive peregrinus:

17 * Nulla erit distantia personarum, ita parvum audietis ut magnum: nec accipietis cuiquam personam, quia Dei judicium est. Quod si difficile vobis visum aliquid fuerit, referte ad me, & ego audiam.

18 Præcepique omnia quæ facere deberetis.

19 Profecti autem de Horeb, transivimus per eremum terribilem & maximam, quam vidistis, per viam montis Amorrhæi, sicut præceperat Dominus Deus noster nobis. Cumque venissemus in Cadesbarne,

20 Dixi vobis: Venistis ad montem Amorrhæi, quem Dominus Deus noster daturus est nobis.

21 Vide Terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi: ascende & posside eam, sicut locutus est Dominus Deus noster patribus tuis: noli timere, nec quidquam paveas.

^{13. 8.} Num.

22 * Et accessistis ad me omnes, atque dixistis: Mittamus viros qui considerent Terram: & renuntient per quod iter debeamus ascendere, & ad quas pergere civitates.

23 Cumque mihi sermo placuisset, misi ex vobis duodecim viros, singulos de tribubus suis.

24 Qui cum perrexissent, & ascendissent in montana, venerunt usque ad Vallem botri: & considerata terra,

25 Sumentes de fructibus ejus, ut ostenderent ubertatem, attulerunt ad nos, atque dixerunt: Bona est terra, quam Dominus Deus noster daturus est nobis.

26 Et noluistis ascendere, sed increduli ad sermonem Domini Dei nostri

27 Murmurastis in tabernaculis vestris, atque dixistis: Odit nos Dominus, & ideo eduxit nos de Terra Ægypti, ut traderet nos in manu Amorrhæi, atque deleret.

28 Quo ascendemus? nuntii terruerunt cor nostrum, dicentes: Maxima multitudo est, & nobis statura procerior: urbes magnæ, & ad cælum usque munitæ: filios Enacim vidimus ibi.

29 Et dixi vobis: Nolite metuere, nec timeatis eos:

30 Dominus Deus, qui ductor est vester, pro vobis ipse pugnabit, sicut fecit in Ægypto cunctis videntibus.

31 Et in solitudine (ipse vidisti) portavit te Dominus Deus tuus, ut solet homo gestare parvulum filium suum, in omni via, per quam ambulastis, donec veniretis ad locum istum.

32 Et nec sic quidem credidistis Domino Deo vestro.

33 * Qui præcessit vos in via, & metatus est locum, in quo tentoria figere deberetis, nocte ostendens vobis iter per ignem, & die per columnam nubis.

34 Cumque audisset Dominus vocem sermonum vestrorum, iratus juravit, & ait:

35 * Non videbit quispiam de hominibus generationis hujus pessimæ Terram bonam, quam sub juramento pollicitus sum patribus vestris:

36 Præter Caleb filium Jephone. Ipse enim videbit eam, & ipsi dabo Terram, quam calcavit, & filiis ejus, quia secutus est Dominum.

37 Nec miranda indignatio in populum, cum mihi quoque iratus Dominus propter vos dixerit: Nec tu ingredieris illuc:

38 Sed Josue filius Nun minister tuus, ipse intrabit pro te. Hunc exhortare & robora, & ipse forte Terram dividet Israeli.

39 Parvuli vestri, de quibus dixistis quod captivi ducerentur, & filii qui hodie boni ac mali ignorant distantiam, ipsi ingredientur: & ipsis dabo Terram, & possidebunt eam.

40 Vos autem revertimini & abite in solitudinem per viam Maris rubri.

41 * Et respondistis mihi: Peccavimus Domino: ascendemus & pugnabimus, sicut præcepit Dominus Deus noster. Cumque instructi armis pergeretis in montem,

42 Ait mihi Dominus: Dic ad eos: * Nolite ascendere, neque pugnetis, non enim sum vobiscum: ne cadatis coram inimicis vestris.

43 Locutus sum, & non audistis: sed adversantes imperio Domini, & tumentes superbia ascendistis in montem.

44 Itaque egressus Amorrhæus, qui habitabat in montibus, & obviam veniens persecutus est vos, sicut solent apes persequi: & cecidit de Seir usque Horma.

45 Cumque reversi ploraretis coram Domino, non audivit vos, nec voci vestræ voluit acquiescere.

46 Sedistis ergo in Cadesbarne multo tempore.

CAPUT II.

Beneficiorum populo exhibitorem repetitio; pugne contra Moab & Ammon prohibitio, regisque Sehon & terra ipsius expugnatio.

1 **P**rofectique inde venimus in solitudinem, quæ ducit ad Mare rubrum, sicut mihi dixerat Dominus: & circuevimus montem Seir longo tempore.

2 Dixitque Dominus ad me:

3 Sufficit vobis circuire montem istum: ite contra Aquilonem:

4 Et populo præcipe, dicens: Transibitis per terminos fratrum vestrorum filiorum Esau, qui habitant in Seir, & timebunt vos.

5 Videte ergo diligenter ne moveamini contra eos. Neque enim dabo vobis de terra eorum quantum potest unius pedis calcare vestigium, quia in possessionem Esau dedi montem Seir.

6 Cibos emetis ab eis pecunia, & comedetis: aquam emptam haurietis, & bibetis.

7 Dominus Deus tuus benedixit tibi in omni opere manuum tuarum: novit iter tuum quomodo transferis solitudinem hanc magnam, per quadraginta annos habitans tecum Dominus Deus tuus, & nihil tibi desuit.

8 Cumque transissemus fratres nostros filios Esau, qui habitabant in Seir, per viam campestrum de Elath, & de Asiongaber, venimus ad iter, quod ducit in desertum Moab.

9 Dixitque Dominus ad me: Non pugnes contra Moabitas, nec ineas adversus eos prælium: non enim dabo tibi quidquam de terra eorum, quia filiis Loth tradidi Ar in possessionem.

10 Emim primi fuerunt habitatores ejus, populus magnus, & validus, & tam excelsus ut de Enacim stirpe,

11 Quasi gigantes crederentur, & essent similes filiorum Enacim. Denique Moabita appellat eos Emin.

12 In Seir autem prius habitaverunt Horrhei: quibus expulsis atque deletis, habitaverunt filii Esau, sicut fecit Israel in terra possessionis suæ, quam dedit illi Dominus.

13 Surgentes ergo ut transfiremus Torrentem Zared, venimus ad eum.

14 Tempus autem, quo ambulavimus de Cadabarne usque ad transitum torrentis Zared, triginta & octo annorum fuit: donec consumeretur omnis generatio hominum bellatorum de castris, sicut juraverat Dominus:

15 Cujus manus fuit adversum eos, ut interirent de castrorum medio.

16 Postquam autem universi ceciderunt pugnatore, &

17 Locutus est Dominus ad me, dicens:

18 Tu transibis hodie terminos Moab, urbem nomine Ar:

19 Et accedens in vicinia filiorum Ammon, cave ne pugnes contra eos, nec movearis ad prælium: non enim dabo tibi de terra filiorum Ammon, quia filiis Loth dedi eam in possessionem.

20 Terra gigantum reputata est: & in ipsa olim habitaverunt gigantes, quos Ammonita vocant Zomzomim,

21 Populus magnus, & multus, & proceræ longitudinis, sicut Enacim, quos delevit Dominus a facie eorum: & fecit illos habitare pro eis,

22 Sicut fecerat filiis Esau, qui habitant in Seir, delens Horrhæos, & terram eorum illis tradens, quam possident usque in præsens.

23 Hevæos quoque, qui habitabant in Haseirim usque Gazam, Cappadoces expulerunt qui egressi de Cappadocia deleverunt eos, & habitaverunt pro illis.

24 Surgite, & transite torrentem Arnon: ecce tradidi in manu tua Sehon regem Hesebon Amorrhæum, & terram ejus incipe possidere, & committe adversus eum prælium.

25 Hodie incipiam mittere terrorem atque formidinem tuam in populos, qui habitant sub omni cælo: ut audito nomine tuo paveant, & in morem parturientium contremiscant, & dolore teæantur.

26 * Misi ergo nuntios de solitudine Cademoth ad Sehon regem Hesebon verbis pacificis, dicens:

27 Transibimus per terram tuam, publica gra-

diemur via: non declinabimus neque ad dexteram, neque ad sinistram.

28 Alimenta pretio vende nobis, ut vescamur: aquam pecunia tribue, & sic bibemus. Tantum est ut nobis concedas transitum,

29 Sicut fecerunt filii Elau, qui habitant in Seir, & Moabita, qui morantur in Ar, donec veniamus ad Jordanem, & transeamus ad Terram, quam Dominus Deus noster daturus est nobis.

30 Noluitque Sehon rex Hesebon dare nobis transitum: quia induraverat Dominus Deus tuus spiritum ejus, & obfirmaverat cor illius, ut traderetur in manus tuas, sicut nunc vides.

* Amos
2: 9.

31 Dixitque Dominus ad me: * Ecce cepti tibi tradere Sehon, & terram ejus, incipe possidere eam.

32 Egressusque est Sehon obviam nobis cum omni populo suo ad praelium in Jasa.

33 Et tradidit eum Dominus Deus noster nobis: percussimusque eum cum filiis suis & omni populo suo.

34 Cunctasque urbes in tempore illo cepimus, interfectis habitatoribus earum, viris ac mulieribus & parvulis. Non reliquimus in eis quidquam.

35 Absque jumentis, quæ in partem venire prædantium: & spoliis urbium, quas cepimus.

36 Ab Aroer, quæ est super ripam torrentis Arnon, oppido quod in valle situm est, usque Galaad. Non fuit vicus & civitas, quæ nostras effugeret manus: omnes tradidit Dominus Deus noster nobis.

37 Absque terra filiorum Ammon, ad quam non accessimus: & cunctis quæ adjacent torrenti Jeboc, & urbibus montanis, universisque locis, a quibus nos prohibuit Dominus Deus noster.

CAPUT III.

Pugna contra Og regem Basan, & lectus ejus, atque fors duarum trium & semis citra Jordanem: præcatur Moyses ut liceat ei Terram promissam ingredi, sed Deus id illi negat: Josue ad ceteros Chananæos debellandos roborat.

i Ita.

1 **I**Taque conversi ascendimus per iter Basan: * egressusque est Og rex Basan in occursum nobis cum populo suo ad bellandum in Edrai. * Num. 21. 33. Intra 29. 7.

2 Dixitque Dominus ad me: Ne timeas eum quia in manu tua traditus est cum omni populo ac terra sua: faciesque ei, * sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorum, qui habitavit in Hesebon. * Num. 21. 34.

3 * Tradidit ergo Dominus Deus noster in manibus nostris etiam Og regem Basan, & universum populum ejus: percussimusque eos usque ad interneccionem,

4 Vastantes cunctas civitates illius uno tempore. Non fuit oppidum, quod nos effugeret: sexaginta urbes, omnem regionem Argob regni Og in Basan.

5 Cunctæ urbes erant munitæ muris altissimis, portisque & vestibus, absque oppidis innumeris, quæ non habebant muros.

6 Et delevimus eos, sicut feceramus Sehon regi Hesebon, disperdentes omnem civitatem, virosque ac mulieres & parvulos:

7 Jumenta autem & spolia urbium diripimus.

8 Tulimusque illo in tempore terram de manu duorum regum Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem: a torrente Arnon usque ad montem Hermon,

9 Quem Sidonii Sarion vocant, & Amorrhæi Sanir:

10 Omnes civitates, quæ sitæ sunt in planitie, & universam Terram Galaad & Basan usque ad Selcha, & Edrai civitates regni Og in Basan,

11 Solus quippe Og rex Basan restiterat de stirpe gigantum. Monstratur lectus ejus ferreus, qui est in Rabbath filiorum Ammon, novem cubitos habens longitudinis, & quatuor latitudinis ad mensuram cubiti virilis manus.

12 Terramque possedimus tempore illo ab Aroer, quæ est super ripam torrentis Arnon, usque ad mediam partem montis Galaad: & civitates illius * dedi Ruben & Gad. * Num. 32. 29.

13 Reliquam autem partem Galaad, & omnem Basan regni Og, tradidi mediæ tribui Manasse, omnem regionem Argob: cunctaque Basan vocatur Terra gigantum.

14

14 Jair filius Manasse possedit omnem regionem Argob usque ad terminos Gessuri, & Machati. Vocavitque ex nomine suo Basan, Havoth Jair, id est, Villas Jair, usque in presentem diem.

15 Machir quoque dedit Galaad.

16 Et tribubus Ruben & Gad dedit de Terra Galaad usque ad Torrentem Arnon medium torrentis, & confinium usque ad torrentem Jeboc, qui est terminus filiorum Ammon:

17 Et planitiem solitudinis, atque Jordanem, & terminos Cenereth usque ad mare deserti, quod est salissimum, ad radices montis Phasga contra orientem.

18 Præcipite vobis in tempore illo, dicens: Dominus Deus vester dat vobis terram hanc in hæreditatem, expediti præcedite fratres vestros filios Israel omnes viri robusti:

19 Absque uxoribus, & parvulis atque jumentis. Novi enim quod plura habeatis pecora, & in urbibus remanere debent, quas tradidi vobis,

20 Donec requiem tribuat Dominus fratribus vestris, sicut vobis tribuit: & possideant ipsi etiam Terram, quam daturus est eis trans Jordanem: tunc revertetur unusquisque in possessionem suam, quam dedit vobis.

* Num.
17. 18.

21 * Josue quoque in tempore illo præcepi, dicens: Oculi tui viderunt quæ fecit Dominus Deus vester duobus his regibus: sic faciet omnibus regnis, ad quæ transiturus es.

22 Ne timeas eos: Dominus enim Deus vester pugnabit pro vobis.

23 Præcatufque sum Dominum in tempore illo, dicens:

24 Domine Deus tu cœpisti ostendere servo tuo magnitudinem tuam, manumque fortissimam. Neque enim est alius Deus vel in cœlo, vel in terra, qui possit facere opera tua, & comparari fortitudini tuæ.

25 Transibo igitur, & videbo Terram hanc optimam trans Jordanem, & montem istum egregium, & Libanum.

26 Iratusque est Dominus mihi propter vos, nec exaudivit me, sed dixit mihi: Sufficit tibi: nequaquam ultra loquaris de hac re ad me. 27

27 Ascende cacumen Phasga, & oculos tuos circumfer ad occidentem, & ad aquilonem, austrumque & orientem, & aspice. * Nec enim

28 Præcipe Josue, & corrobora eum atque conforta: quia ipse præcedet populum istum, & dividet eis Terram quam visurus es.

29 Manimusque in valle contra fanum Phogor.

* Infra
31. 2.
& 34. 4.

CAPUT IV.

Exhortatur Moyses ad servanda Dei præcepta, tum beneficiis Dei tum eorum laudibus; comminando transgressoribus, prohibet omnem imaginem quæ ad idololatriam induceret; suam prædicit mortem, tresque urbes refugii separat trans Jordanem pro homicidis involuntariis & casualibus.

1 **E**T nunc Israel audi præcepta & judicia, quæ ego doceo te: ut faciens ea, vivas, & ingrediens possideas Terram, quam Dominus Deus patrum vestrorum daturus est vobis.

2 Non addetis ad verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo: custodite mandata Domini Dei vestri quæ ego præcipio vobis.

3 * Oculi vestri viderunt omnia quæ fecit Dominus contra Beelphegor, quomodo contriverit omnes cultores ejus de medio vestri.

* Num.
25. 4.

4 Vos autem qui adhæretis Domino Deo vestro, vivitis universi usque in presentem diem.

5 Scitis quod docuerim vos præcepta atque justitias, sicut mandavit mihi Dominus Deus meus: sic facietis ea in terra, quam possessuri estis:

6 Et observabitis & implebitis opere. Hæc est enim vestra sapientia, & intellectus coram populis, ut audientes universa præcepta hæc, dicant: En populus sapiens & intelligens, gens magna.

7 Nec est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantés sibi, sicut Deus noster ad est cunctis obsecrationibus nostris.

8 Quæ est enim alia gens sic inclyta ut habeat cæremonias, justaque judicia, & universam legem, quam ego proponam hodie ante oculos vestros?

9 Custodi igitur temetipsam, & animam tuam

Tom. I.

Z

fol.

solicite. Ne obliviscaris verborum, quæ viderunt oculi tui, & ne excidant de corde tuo cunctis diebus vitæ tuæ. Docebis ea filios ac nepotes tuos.

10 A die in quo stetit coram Domino Deo tuo in Horeb, quando Dominus locutus est mihi, dicens: Congrega ad me populum, ut audiant sermones meos, & discant timere me omni tempore quo vivunt in terra, doceantque filios suos.

* Exod. 19. 18. 11 Et accessistis ad radices montis, qui ardebat usque ad cælum: erantque in eo tenebræ, & nubes, & caligo.

12 Locutusque est Dominus ad vos de medio ignis. Vocem verborum ejus audistis, & formam penitus non vidistis.

13 Et ostendit vobis pactum suum quod præcepit ut faceretis, & decem verba quæ scripsit in duabus tabulis lapideis.

14 Mihiq; mandavit in illo tempore ut docerem vos caeremonias & judicia, quæ facere deberetis in terra, quam possessuri estis.

15 Custodite igitur sollicite animas vestras. Non vidistis aliquam similitudinem in die, qua locutus est vobis Dominus in Horeb de medio ignis:

16 Ne forte decepti faciatis vobis sculptam similitudinem, aut imaginem masculi vel femine,

17 Similitudinem omnium jumentorum, quæ sunt super terram, vel avium sub cælo volantium,

18 Atque reptilium, quæ moventur in terra, sive piscium qui sub terra morantur in aquis:

19 Ne forte elevatis oculis ad cælum, videas Solem & Lunam, & omnia astra cæli, & errore deceptus adores ea & colas quæ creavit Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus quæ sub cælo sunt.

20 Vos autem tulit Dominus, & eduxit de fornace ferrea Ægypti, ut haberet populum hæreditarium, sicut est in præsentis die.

* Supra 1. 37. 21 * Iratusque est Dominus contra me propter sermones vestros, & juravit ut non transirem Jordanem, nec ingrederer terram optimam, quam daturus est vobis.

22 Ecce

22 Ecce morior in hac humo, non transibo Jordanem: vos transibitis, & possidebitis terram egregiam.

23 Cave ne quando obliviscaris pacti Domini Dei tui, quod pepigit tecum: & facias tibi sculptam similitudinem eorum, quæ fieri Dominus prohibuit:

24 * Quia Dominus Deus tuus ignis consumens est, Deus æmulator. * Hebr. 12. 29.

25 Si genueritis filios ac nepotes, & morati fueritis in Terra, deceptique feceritis vobis aliquam similitudinem, patrans malum coram Domino Deo vestro, ut eum ad iracundiam provocetis:

26 Testes invoco hodie cælum & terram, cito perituros vos esse de Terra, quam transito Jordanem possessuri estis. Non habitabit in ea longo tempore, sed delebit vos Dominus.

27 Atque disperget in omnes gentes & remanebitis pauci in nationibus, ad quas vos ducturus est Dominus.

28 Ibique servietis diis, qui hominum manu fabricati sunt, ligno & lapidi qui non vident, nec audiunt, nec comedunt, nec odorantur.

29 Cumque quæsieris ibi Dominum Deum tuum, invenies eum: si tamen toto corde quæsieris, & tota tribulatione animæ tuæ.

30 Postquam te invenerint omnia quæ prædicta sunt, novissimo tempore revertaris ad Dominum Deum tuum, & audies vocem ejus.

31 Quia Deus misericors Dominus Deus tuus est: non dimittet te, nec omnino delebit, neque obliviscetur pacti, in quo juravit patribus tuis.

32 Interroga de diebus antiquis, qui fuerunt ante te ex die quo creavit Deus hominem super terram, a summo cælo usque ad summum ejus, si facta est aliquando hujusmodi res, aut unquam cognitum est,

33 Ut audiret populus vocem Dei loquentis de medio ignis, sicut tu audisti & vidisti:

34 Si fecit Deus ut ingrederetur, & tolleretur sibi Gentem de medio nationum, per tentationes, signa, atque portenta, per pugnam, & robustam

Z 2 manum

manum extentumque brachium, & horribiles visiones juxta omnia quæ fecit pro vobis Dominus Deus vester in Ægypto, videntibus oculis tuis:

35 Ut scires quoniam Dominus ipse est Deus, & non est alius præter eum.

36 De cælo te fecit audire vocem suam, ut doceret te, & in terra ostendit tibi ignem suum maximum, & audisti verba illius de medio ignis,

37 Quia dilexit patres tuos, & elegit semen eorum post eos. * *Exod.* 13. 21. *Eduxitque te præcedens in virtute sua magna ex Ægypto,*

38 Ut deleret nationes maximas & fortiores te in introitu tuo: & introduceret te, daretque tibi terram earum in possessionem, sicut cernis in præfenti die.

39 Scito ergo hodie, & cogitato in corde tuo quod Dominus ipse sit Deus in cælo sursum, & in terra deorsum, & non sit alius.

40 Custodi præcepta ejus atque mandata quæ ego præcipio tibi: ut bene sit tibi, & filiis tuis post te, & permaneas multo tempore super Terram, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi.

41 * *Nam.* 35. 14. *Tunc separavit Moyses tres civitates trans Jordanem ad Orientalem plagam,*

42 Ut confugiat ad eas qui occiderit nolens proximum suum, nec sibi fuerit inimicus ante unum & alterum diem, & ad harum aliquam urbium possit evadere:

43 * *Jesue* 20. 8. *Bosor in solitudine, quæ sita est in terra campestri de tribu Ruben: & Ramoth in Galaad quæ est in tribu Gad: & Golan in Basan, quæ est in tribu Manasse.*

44 Ista est lex, quam proposuit Moyses coram filiis Israel:

45 Et hæc testimonia & cæremoniæ atque judicia, quæ locutus est ad filios Israel, quando egressi sunt de Ægypto,

46 Trans Jordanem in valle contra fanum Phogor in terra Sehon regis Amorrhæi, qui habitavit in Hesebon, quem percussit Moyses. Filii quoque Israel egressi ex Ægypto

47 Possederunt terram ejus, & terram Og regis Basan, duorum regum Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem ad solis ortum: 48

48 Ab Aroer, quæ sita est super ripam torensis Arnon, usque ad montem Sion, qui est & Hermon,

49 Omnem planitiem trans Jordanem ad Orientalem plagam, usque ad mare solitudinis, & usque ad radices montis Phasga.

CAPUT V.

Præceptorum decalogi repetitio & explanatio: & de timore filiorum Israel; cum Dei vocem audissent, & montem ardere vidissent ad legis promulgationem.

1 **V**Ocavitque Moyses omnem Israelem, & dixit ad eum: Audi Israel cæremonias atque judicia, quæ ego loquor in auribus vestris hodie: discite ea, & opere complete.

2 Dominus Deus noster pepigit nobiscum fœdus in Horeb.

3 Non cum patribus nostris inivit pactum, sed nobiscum qui impræsentiarum sumus, & vivimus.

4 Facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis.

5 Ego sequester & medius fui inter Dominum & vos in tempore illo, ut annuntiarem vobis verba ejus. Timuistis enim ignem, & non ascendistis in montem, & ait:

6 * *Exod.* 20. 2. *Ego Dominus Deus tuus qui eduxi te de Terra Ægypti de domo servitutis.* * *Levit.*

7 * *Psalm.* 26. 1. *Non habebis deos alienos in conspectu meo.*

8 * *Psalm.* 80. 11. *Non facies tibi sculptile, nec similitudinem omnium, quæ in cælo sunt desuper, & quæ in terra deorsum, & quæ versantur in aquis sub terra.* * *Exod.* 20. 3. *Psalm.* 100. 10.

9 * *Exod.* 20. 4. *Non adorabis ea, & non coles. Ego enim Dominus Deus tuus: Deus æmulator, redens iniquitatem patrum super filios in tertiam & quartam generationem his qui oderunt me.* * *Levit.* 26. 1. *Psalm.* 96. 7.

10 * *Exod.* 34. 14. *Et faciens misericordiam in multa millia diligentibus me, & custodientibus præcepta mea.* * *Exod.* 20. 7.

11 * *Exod.* 20. 7. *Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra: quia non erit impunitus qui super re vana nomen ejus assumpserit.*

Levit.
19. 12.
Matth.
5. 33.

12 Observa diem sabbati, ut sanctifices eum, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus.

13 Sex diebus operaberis, & facies omnia opera tua.

* Gen.
2. 2.
Exod.
20. 10.
Hebr. 4. 4.

14 *Septimus dies sabbati est, id est, requies Domini Dei tui. Non facies in eo quidquam operis: tu, & filius tuus, & filia, servus & ancilla, & bos, & asinus, & omne jumentum tuum, & peregrinus qui est intra portas tuas: ut requiescat servus tuus, & ancilla tua, sicut & tu.

15 Memento quod & ipse servieris in Ægypto, & eduxerit te inde Dominus Deus tuus in manu forti, & brachio extento. Ideo præcepit tibi ut observares diem sabbati.

* Exod.
20. 12.
Eccles. 3. 9.
Matth.
15. 4.
Marc.
7. 10.
Eph. 6. 2.

16 *Honora patrem tuum & matrem, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus, ut longo vivas tempore, & bene sit tibi in terra, quam Dominus Deus tuus daturus est tibi.

17 Non occides.

18 Neque mœhaberis.

19 Furtumque non facies.

20 Nec loqueris contra proximum tuum falsum testimonium.

* Matth.
5. 28.
Rom. 7. 7.

21 *Non concupisces uxorem proximi tui: non domum, non agrum, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, & universa quæ illius sunt.

22 Hæc verba locutus est Dominus ad omnem multitudinem vestram in monte, de medio ignis, & nubis, & caliginis, voce magna, nihil addens amplius: & scripsit ea in duabus tabulis lapideis, quas tradidit mihi.

23 Vos autem postquam audistis vocem de medio tenebrarum, & montem ardere vidistis, accessistis ad me omnes principes tribuum, & majores natu, atque dixistis:

24 Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster majestatem & magnitudinem suam. Vocem ejus audivimus de medio ignis, & probavimus hodie, quod loquente Deo cum homine, vixerit homo.

25 Cur ergo moriemur, & devorabit nos ignis hic maximus? Si enim audierimus ultra vocem Domini Dei nostri, moriemur.

26 Quid est omnis caro, ut audiat vocem Dei viventis.

viventis, qui de medio ignis loquitur sicut nos audivimus, & possit vivere?

27 Tu magis accede: & audi cuncta quæ dixerit Dominus Deus noster tibi: loquerisque ad nos, & nos audientes faciemus ea.

28 Quod cum audisset Dominus, ait ad me: Audivi vocem verborum populi hujus quæ locuti sunt tibi: bene omnia sunt locuti.

29 Quis det talem eos habere mentem, ut timeant me, & custodiant universa mandata mea in omni tempore, ut bene sit eis, & filiis eorum in sempiternum?

30 Vade & dic eis: Revertimini in tentoria vestra.

31 Tu vero hic sta mecum, & loquar tibi omnia mandata mea, & cæremonias atque judicia: quæ docebis eos, ut faciant ea in Terra, quam dabo illis in possessionem.

32 Custodite igitur & facite quæ præcepit Dominus Deus vobis: non declinabitis neque ad dexteram, neque ad sinistram:

33 Sed per viam, quam præcepit Dominus Deus vester, ambulabitis, ut vivatis, & bene sit vobis, & protelentur dies in terra possessionis vestræ.

CAPUT VI.

Dominus ex toto corde diligendus, ejusque mandata sollicitè servanda, & posteris inculcanda.

1 **H**æc sunt præcepta, & cæremoniæ, atque judicia, quæ mandavit Dominus Deus vester ut docerem vos, & faciatis ea in Terra, ad quam transgredimini possidendam:

2 Ut timeas Dominum Deum tuum, & custodias omnia mandata & præcepta ejus, quæ ego præcipio tibi, & filiis, ac nepotibus tuis, cunctis diebus vitæ tuæ, ut prolongentur dies tui.

3 Audi Israel, & observa ut facias quæ præcepit tibi Dominus, & bene sit tibi, & multipliceris amplius, sicut pollicitus est Dominus Deus patrum tuorum tibi terram lacte & melle manantem.

4 Audi Israel, Dominus Deus noster, Dominus unus est.

* *Infra*
11. 13.
Matth.
23. 37.
Marc.
12. 30.
Luc. 10
27.

5 *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua.

6 Eruntque verba hæc, quæ ego præcipio tibi hodie, in corde tuo:

7 Et narrabis ea filiis tuis, & mediteris in eis sedens in domo tua, & ambulans in itinere, dormiens atque confurgens:

8 Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque & movebuntur inter oculos tuos,

9 Scribesque ea in limine, & ostiis domus tuæ.

10 Cumque introduxerit te Dominus Deus tuus in Terram, pro qua juravit patribus tuis Abraham, Isaac, & Jacob: & dederit tibi civitates magnas & optimas, quas non ædificasti,

11 Domos plenas cunctarum opum, quas non extruxisti, cisternas, quas non fodisti, vineta & oliveta, quæ non plantasti,

12 Et comederis, & saturatus fueris:

* *Infra*
10. 20.
Matth. 4.
10.
Luc. 4. 8.

13 Cave diligenter, ne obliviscaris Domini, qui eduxit te de Terra Ægypti, de domo servitutis. * Dominum Deum tuum timebis, & illi soli servies, ac per nomen illius jurabis.

14 Non ibitis post deos alienos cunctarum Gentium, quæ in circuitu vestro sunt:

15 Quoniam Deus æmulator Dominus Deus tuus in medio tui: nequando irascatur furor Domini Dei tui contra te, & auferat te de superficie terræ:

* *Matth.*
4. 7.
Luc. 4. 12.

16 * Non tentabis Dominum Deum tuum, sicut tentasti in loco tentationis.

17 Custodi præcepta Domini Dei tui, ac testimonia & cæremonias, quas præcepit tibi:

18 Et fac quod placitum est & bonum in conspectu Domini, ut bene sit tibi: & ingressus possideas Terram optimam, de qua juravit Dominus patribus tuis,

19 Ut deleret omnes inimicos tuos coram te, sicut locutus est,

20 Cumque interrogaverit te filius tuus cras, dicens: Quid sibi volunt testimonia hæc, & cæremoniæ, atque judicia, quæ præcepit Dominus Deus noster nobis?

21 Dices ei: Servi eramus Pharaonis in Ægypto, & eduxit nos Dominus de Ægypto in manu forti:

22 Fecitque signa atque prodigia magna & pessima in Ægypto contra Pharaonem, & omnem domum illius, in conspectu nostro.

23 Et eduxit nos inde, ut introductis daret Terram, super qua juravit patribus nostris.

24 Præcepitque nobis Dominus, ut faciamus omnia legitima hæc, & timeamus Dominum Deum nostrum, ut bene sit nobis cunctis diebus vitæ nostræ, sicut est hodie.

25 Eritque nostri misericors, si custodierimus & fecerimus omnia præcepta ejus coram Domino Deo nostro, sicut mandavit nobis.

CAPUT VII.

Nulla cum gentibus societas contrahenda, sed earum aræ, luci ac simulachra delenda: memoratis Dei beneficiis promittit in omnibus auxilium & ubertatem, modo ejus præcepta observent.

1 **C**um introduxerit te Dominus Deus tuus in terram, quam possessurus ingredieris, & deleverit Gentes multas coram te, * Hethæum, & Gergezæum, & Amorrhæum, Chanaanæum, & Pherezæum, & Hevæum, & Jebusæum, septem Gentes multo majoris numeri quam tu es, & robustiores te:

* *Exod.*
23. 23. &
33. 2.

2 Tradideritque eas Dominus Deus tuus tibi, percuties eas usque ad interneconem. * Non inibis cum eis fœdus, nec misereberis earum.

* *Exod.*
23. 32. &
24. 15-16.

3 Neque sociabis cum eis conjugia. Filiam tuam non dabis filio ejus, nec filiam illius accipies filio tuo.

4 Quia seducet filium tuum, ne sequatur me, & ut magis serviat diis alienis. Irasceturque furor Domini, & delebit te cito.

5 Quin potius hæc facietis eis: * Aras eorum subverte, & confringite statuas, lucosque succidite, & sculptilia comburite.

* *Exod.*
27. 22.
Isr. 12. 3.
& 16. 21.

6 * Quia populus sanctus es Domino Deo tuo. * Te elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei populus peculiaris de cunctis populis, qui sunt super terram.

* *Infra*
14. 2.
* *Infra*
26. 18.

7 Non quia cunctas gentes numero vincebatis, vobis junctus est Dominus, & elegit vos, cum omnibus fitis populis pauciores:

8 Sed quia dilexit vos Dominus, & custodivit juramentum, quod juravit patribus vestris: eduxitque vos in manu forti, & redemit de domo servitutis, de manu Pharaonis regis Ægypti.

9 Et scies, quia Dominus Deus tuus, ipse est Deus fortis & fidelis, custodiens pactum & misericordiam diligentibus se, & his qui custodiunt præcepta ejus in mille generationes:

10 Et reddens odientibus se statim, ita ut disperdat eos, & ultra non differat, protinus eis restituens quod merentur:

11 Custodi ergo præcepta & cæremonias atque judicia, quæ ego mando tibi hodie ut facias.

12 Si postquam audieris hæc judicia, custodieris ea & feceris, custodiet Dominus Deus tuus pactum tibi & misericordiam quam juravit patribus tuis:

13 Et diliget te ac multiplicabit, benedicetque fructui ventris tui, & fructui terræ tuæ, frumento tuo, atque vindemiæ, oleo, & armentis, gregibus ovium tuarum super terram, pro qua juravit patribus tuis ut daret eam tibi.

* Exod.
23 26-

14 Benedictus eris inter omnes populos. * Non erit apud te sterilis utriusque sexus, tam in hominibus quam in gregibus tuis.

15 Auferet Dominus a te omnem languorem: & infirmitates Ægypti pessimas, quas novisti, non ineret tibi, sed cunctis hostibus tuis.

16 Devorabis omnes populos, quos Dominus Deus tuus daturus est tibi. Non parcat eis oculus tuus: nec servies diis eorum, ne sint in rai nam tui.

17 Si dixeris in corde tuo: Plures sunt gentes istæ quam ego, quomodo potero delere eas?

18 Noli metuere, sed recordare quæ fecerit Dominus Deus tuus Pharaoni, & cunctis Ægyptiis.

19 Plagas maximas, quas viderunt oculi tui, & signa atque portenta, manumque robustam, & extentam brachium, ut educeret te Dominus Deus tuus: sic faciet cunctis populis, quos metuis.

20 * Insuper & crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, donec deleat omnes atque disperdat qui te fugerint, & latere potuerint.

21 Non timebis eos, quia Dominus Deus tuus in medio tui est, Deus magnus & terribilis:

22 Ipse confumet nationes has in conspectu tuo paulatim atque per partes. Non poteris eas delere pariter: ne forte multiplicentur contra te bestię terræ.

23 Dabitque eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo: & interficiet illos donec penitus deleantur.

24 Tradetque reges eorum in manus tuas, & disperdes nomina eorum sub cælo: nullus poterit resistere tibi, donec conteras eos.

25 * Sculptilia eorum igne combures; non concupisces argentum & aurum, de quibus facta sunt, neque assumes ex eis tibi quidquam, ne offendas, propterea quia abominatio est Domini Dei tui.

26 Nec inferes quippiam ex idolo in domum tuam, ne fias anathema, sicut & illud est. Quasi spurcitiam detestaberis, & velut inquinamentum ac sordes abominationi habebis, quia anathema est.

CAPUT VIII.

Commemorantur beneficia & afflictiones quæ Dominus eis in deserto immiserat, ne illorum & Dei sui fiant immemores.

1 **O**Mne mandatum, quod ego præcipio tibi hodie, cave diligenter ut facias: ut possitis vivere, & multiplicemini, ingressique possideatis terram, pro qua juravit Dominus patribus vestris.

2 Et recordaberis cuncti itineris, per quod adduxit te Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertum, ut affligeret te, atque tentaret, & nota fierent quæ in tuo animo versabantur, utrum custodires mandata illius, an non.

3 Afflixit te penuria, & dedit tibi cibum Manna, quod ignorabas tu & patres tui: ut ostenderet tibi quod non * in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Dei.

4 Vestimentum tuum, quo operiebaris, nequaquam

* Exod.
23. 26.
Jof. 24.
12.

* 2. Mach.
12. 40.

* Matth.
4. 4.
Luc. 4. 4.

quam verustate defecit, & pes tuus non est subtritus, en quadragesimus annus est:

5 Ut recogites in corde tuo, quia sicut erudit filium suum homo, sic Dominus Deus tuus erudit te,

6 Ut custodias mandata Domini Dei tui, & ambules in viis ejus & timeas eum.

7 Dominus enim Deus tuus introducet te in terram bonam, terram rivorum aquarumque & fontium: in cuius campis & montibus erumpunt fluviorum abyssi:

8 Terram frumenti, hordei, ac vinearum, in qua ficus, & malogranata, & oliveta nascuntur: terram olei ac mellis.

9 Ubi absque ulla penuria comedes panem tuum, & rerum omnium abundantia perfrueris: cujus lapides ferrum sunt, & de montibus ejus æris metalla fodiuntur:

10 Ut cum comederis, & satiatus fueris, benedicas Domino Deo tuo pro terra optima, quam dedit tibi.

11 Observa, & cave nequando obliviscaris Domini Dei tui, & negligas mandata ejus atque judicia & cæremonias, quas ego præcipio tibi hodie:

12 Ne postquam comederis & satiatus fueris, domos pulchras ædificaveris, & habitaveris in eis,

13 Habuerisque armenta boum & ovium greges, argenti & auri, cunctarumque rerum copiam,

14 Elevetur cor tuum, & non reminiscaris Domini Dei tui, qui eduxit te de Terra Ægypti, de domo servitutis:

15 Et ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili, * in qua erat serpens flatu adurens, & scorpio ac diplas, & nullæ omnino aquæ: * qui eduxit rivos de petra durissima.

16 Et * cibavit te Manna in solitudine, quod nescierunt patres tui. Et postquam afflixit ac probavit, ad extremum misertus est tui,

17 Ne diceres in corde tuo: Fortitudo mea, & robur manus meæ, hæc mihi omnia præstiterunt.

18 Sed recorderis Domini Dei tui, quod ipse vires tibi præbuerit, ut impleret pactum suum, super quoque juravit patribus tuis, sicut præfens indicat dies.

19 Sin

19 Sin autem oblitus Domini Dei tui, secutus fueris deos alienos, coluerisque illos & adoraveris: ecce nunc prædico tibi quod omnino dispercas.

20 Sicut Gentes, quas delevit Dominus in introitu tuo, ita & vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini Dei vestri.

CAPUT IX.

Reprimitur elatio, ne futuras victorias sibi sed soli Domino adscribant, reficit Moyses populo sua murmura & peccata in deserto, & suam pro populo intercessionem.

1 **A** Udi Israel: Tu transgredieris hodie Jordannem, ut possideas nationes maximas, & fortiores te, civitates ingentes, & ad cælum usque muratas,

2 Populum magnum atque sublimem, filios Enacim, quos ipse vidisti, & audisti, quibus nullus potest ex adverso resistere.

3 Scies ergo hodie quod Dominus Deus tuus ipse transibit ante te, ignis devorans atque consumens, qui conterat eos & deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter, sicut locutus est tibi.

4 Ne dicas in corde tuo, cum deleverit eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo: Propter justitiam meam introduxit me Dominus ut terram hanc possiderem, cum propter impietates suas istæ deletæ sint nationes.

5 Neque enim propter justitias tuas, & æquitatem cordis tui ingredieris ut possideas terras earum: sed quia illæ egerunt impie, introeunte te deletæ sunt: & ut compleret verbum suum Dominus, quod sub juramento pollicitus est patribus tuis Abraham, Isaac, & Jacob.

6 Scito ergo quod non propter justitias tuas Dominus Deus tuus dederit tibi terram hanc optimam in possessionem, cum durissimæ cervicis sis populus.

7 Memento, & ne obliviscaris quomodo ad iracundiam provocaveris Dominum Deum tuum in solitudine. Ex eo die, quo egressus es ex Ægypto usque ad locum istum, semper adversum Dominum contendisti.

* Num. 32.
9. & 1. 6.

* Exod.

17. 6.

* Exod.

16. 14.

* Exod. 17. 6. 3. 8 * Nam & in Horeb provocasti eum, & iratus delere te voluit.

31. 18. 9 Quando ascendi in montem, ut acciperem tabulas lapideas, tabulas pacti quod pepigit vobiscum Dominus: & perseveravi in monte quadraginta diebus ac noctibus, panem non comedens, & aquam non bibens.

* Exod. 31. 18. 10 * Deditque mihi Dominus duas tabulas lapideas scriptas digito Dei, & continentem omnia verba quæ vobis locutus est in monte de medio ignis, quando concio populi congregata est.

11 Cumque transissent quadraginta dies, & totidem noctes, dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas, tabulas fœderis.

* Exod. 32. 7. 12 Dixitque mihi: * Surge, & descende hinc cito: quia populus tuus, quem eduxisti de Ægypto, deseruerunt velociter viam, quam demonstrasti eis, feceruntque sibi conflatile.

13 Rursumque ait Dominus ad me: Cerno quod populus iste duræ cervicis sit:

14 Dimitte me ut conteram eum, & deleam nomen ejus de sub cælo, & constituam te super Gentem, quæ hac major & fortior sit.

15 Cumque de monte ardente descenderem, & duas tabulas fœderis utraque tenerem manu,

16 Vidissemque vos peccasse Domino Deo vestro & fecisse vobis vitulum conflatilem, ac deseruisse velociter viam ejus, quam vobis ostenderat:

17 Projeci tabulas de manibus meis, confregique eas in conspectu vestro.

18 Et procidi ante Dominum sicut prius, quadraginta diebus & noctibus panem non comedens, & aquam non bibens propter omnia peccata vestra quæ gessistis contra Dominum, & eum ad iracundiam provocastis:

19 Timui enim indignationem & iram illius, qua adversum vos concitatus, delere vos voluit. Et exaudivit me Dominus etiam hac vice.

20 Adversum Aaron quoque vehementer iratus, voluit eum conterere, & pro illo similiter deprecatus sum.

21 Peccatum autem vestrum quod feceratis, id est vitulum, arripiens, igne combustum, & in frusta

sta comminuens, omninoque in pulverem redigens, projecit in torrentem, qui de monte descendit.

22 * In incendio quoque & in tentatione, & in sepulchris concupiscentiæ provocastis Dominum: * Num. 11. 1. & 16. 1. & 21. 5.

23 Et quando misit vos de Cadesbarne, dicens: Ascendite, & possidete Terram, quam dedi vobis, & contempnistis imperium Domini Dei vestri, & non credidistis ei, neque vocem ejus audire voluistis:

24 Sed semper fuistis rebelles a die qua nosse vos ceppi.

25 Et jacui coram Domino quadraginta diebus ac noctibus, quibus eum suppliciter deprecabar, ne deleret vos ut fuerat comminatus:

26 Et orans dixi: Domine Deus, ne disperdas populum tuum, & hæreditatem tuam, quam redemisti in magnitudine tua, quos eduxisti de Ægypto in manu forti.

27 Recordare servorum tuorum Abraham, Isaac, & Jacob: ne aspicias duritiam populi hujus, & impietatem atque peccatum:

28 Ne forte dicant habitatores terræ, de qua eduxisti nos: Non poterat Dominus introducere eos in Terram, quam pollicitus est eis, & oderat illos, idcirco eduxit, ut interficeret eos in solitudine.

29 Qui sunt populus tuus & hæreditas tua, quos eduxisti in fortitudine tua magna, & in brachio tuo extento.

CAPUT X.

Tabularum secundarum instauratio, Levitarum officia, timor & dilectio Dei ad servanda præcepta movere debent: præputium cordis circumcidendum, peregrini amandi, & per Dei nomen jurandum.

1 **I**N * tempore illo dixit Dominus ad me: **D**ona tibi duas tabulas lapideas, sicut priores fuerunt, & ascende ad me in montem, faciesque arcam ligneam, * Exod. 34. 1.

2 Et scribam in tabulis verba quæ fuerant in his, quas ante confregisti, poneque eas in arca.

3 Feci igitur arcam de lignis Setim. Cumque dolassem duas tabulas lapideas instar priorum, ascendi in montem, habens eas in manibus. 4

4 Scripsitque in tabulis, juxta id quod prius scripserat, verba decem, quæ locutus est Dominus ad vos in monte de medio ignis, quando populus congregatus est: & dedit eas mihi.

5 Reversusque de monte, descendi, & posui tabulas in arcam, quam feceram, quæ hucusque ibi sunt, sicut mihi præcepit Dominus.

* Num. 33. 31.
* Num. 26. 28. 29.
6 * Filii autem Israel moverunt castra ex Beeroth filiorum Jacan in Mosera, ubi * Aaron mortuus ac sepultus est, pro quo, sacerdotio functus est Eleazar filius ejus.

7 Inde venerunt in Gadgad: de quo loco profecti, castrametati sunt in Jetebatha, in Terra aquarum atque torrentium.

8 Eo tempore separavit tribum Levi, ut portaret arcam foederis Domini, & staret coram eo in ministerio, ac benediceret in nomine illius usque in præsentem diem.

9 Quamobrem non habuit Levi partem, neque possessionem cum fratribus suis: quia ipse Dominus possessio ejus est, sicut promisit ei Dominus Deus tuus.

10 Ego autem steti in monte, sicut prius, quadraginta diebus ac noctibus: exaudivitque me Dominus etiam hac vice, & te perdere noluit.

11 Dixitque mihi: Vade, & præcede populum, ut ingrediatur, & possideat terram, quam juravi patribus eorum ut traderem eis.

12 Et nunc Israel, quid Dominus Deus tuus petit a te, nisi ut timeas Dominum Deum tuum, & ambules in viis ejus, & diligas eum, ac servias Domino Deo tuo in toto corde tuo, & in tota anima tua:

13 Custodiasque mandata Domini, & cæremonias ejus, quas ego hodie præcipio tibi, ut bene sit tibi?

14 En Domini Dei tui cælum est, & cælum cæli, terra & omnia, quæ in ea sunt:

15 Et tamen patribus tuis conglutinatus est Dominus, & amavit eos, elegitque semen eorum post eos, id est vos, de cunctis Gentibus, sicut hodie comprobatur.

16 Circumcidite igitur præputium cordis vestri,

fri, & cervicem vestram ne induretis amplius:

17 Quia Dominus Deus vester ipse est Deus deorum, & Dominus dominantium, Deus magnus & potens, & terribilis, qui * personam non accipit nec munera.

18 Facit judicium pupillo & viduæ, amat peregrinum, & dat ei victum atque vestitum.

19 Et vos ergo amate peregrinos, quia & ipsi fuistis advenæ in Terra Ægypti.

20 * Dominum Deum tuum timebis, & ei soli servies: ipsi adhærebis, jurabisque in nomine illius.

21 Ipse est laus tua, & Deus tuus, qui fecit tibi hæc magnalia & terribilia, quæ viderunt oculi tui.

22 * In septuaginta animabus descenderunt patres tui in Ægyptum: & ecce nunc multiplicavit te Dominus Deus tuus sicut astra cæli.

CAPUT XI.

Recensentur varia Dei beneficia, multaque bona promittuntur servantibus ejus præcepta, mala autem non servantibus, hoc est, benedictio & maledictio super montes Garizim & Hebal ponenda.

1 **A** Ma itaque Dominum Deum tuum, & observa præcepta ejus & cæremonias, judicium atque mandata omni tempore.

2 Cognoscite hodie quæ ignorant filii vestri, qui non viderunt disciplinam Domini Dei vestri, magnalia ejus, & robustam manum, extentumque brachium,

3 Signa & opera quæ fecit in medio Ægypti Pharaoni regi, & universæ terræ ejus,

4 Omnique exercitui Ægyptiorum, & equis ac curribus: quomodo operuerint eos aquæ maris rubri, cum vos persequerentur, & deleverit eos Dominus usque in præsentem diem:

5 Vobisque quæ fecerit in solitudine donec veniretis ad hunc locum:

6 Et * Dathan & Abiron filiis Eliab, qui fuit filius Ruben: quos * aperto ore suo terra absorbit cum domibus & tabernaculis, & universa substantia eorum, quam habebat in medio Israel.

* 2. Par. 30. 7.
Job. 34. 19.
Sap. 6. 8.
Ecl. 35. 15.

* Act. 10. 34.
Rom. 2. 11.
Gal. 2. 6.
* Supra 6. 13.
Matth. 4. 10.

Jac. 4. 8.
* Gen. 45. 27.
Exod. 1. 5.

* Num. 16. 1.
* Num. 32. 1.